

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
«Мова і література (англійська). Переклад»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В11 Філологія
у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

Оновлена освітньо-професійна програма «Мова і література (англійська). Переклад» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є актуальною, змістовно виваженою та такою, що відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців у галузі філології. Програма спрямована на формування висококваліфікованого спеціаліста, здатного ефективно здійснювати професійну діяльність у сферах іншомовної комунікації, перекладу, літературознавчого аналізу та науково-дослідної роботи.

Мета та програмні результати навчання узгоджуються зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю В11 «Філологія» галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки». Структура ОП охоплює освітні компоненти загальної та професійної підготовки, а також вибіркові дисципліни, що забезпечують поетапне формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей здобувачів освіти.

Програма логічно вибудована навколо трьох ключових напрямів – мова, література та переклад, що створює умови для підготовки фахівців широкого профілю. Випускники програми володіють високим рівнем мовної компетентності з англійської та другої іноземної мови (німецької/французької), навичками усного й письмового перекладу, здатністю аналізувати художні та нехудожні тексти, а також застосовувати критичне мислення у професійній діяльності.

Позитивним аспектом оновленої освітньої програми є її чутливість до сучасних суспільних викликів, що засвідчується введенням освітнього компонента «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки / Національно-патріотичне виховання» (ОК 7). Цей компонент сприяє формуванню громадянської відповідальності, соціальної зрілості та національної свідомості здобувачів вищої освіти.

Значною перевагою програми є наявність широкого спектра дисциплін мовної, літературної та перекладацької підготовки: практичні курси з англійської та другої іноземної мов, теоретичні курси мов, академічне письмо, риторика, література англomовних країн та країн другої іноземної мови, перекладознавчі дисципліни, а також навчальні й виробничі практики. Такий комплекс забезпечує ґрунтовну професійну підготовку та підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці.

Водночас, як зовнішній рецензент, вважаю за доцільне висловити низку рекомендацій, спрямованих на подальше вдосконалення освітньо-професійної програми.

По-перше, з огляду на стрімкий розвиток цифрових технологій та активне використання перекладацьких інструментів у професійному середовищі, доцільним є посилення фахової підготовки, пов'язаної з автоматизованими та комп'ютерно-асистованими видами перекладу (CAT tools). Рекомендується розглянути можливість упровадження окремого освітнього компонента або модуля, присвяченого роботі з системами автоматизованого перекладу, постредагуванню машинного перекладу, перекладацьким корпусам та термінологічним базам даних. Це дозволить сформувати у здобувачів освіти сучасні цифрові компетентності, необхідні для успішної професійної діяльності перекладача.

По-друге, у межах літературознавчої підготовки доцільно розширити практико-орієнтований аспект вивчення літератури, зокрема шляхом інтеграції елементів літературного перекладу, інтерпретаційного аналізу тексту та міжкультурного прочитання художніх творів. Уведення вибіркового курсу або тематичних модулів, присвячених проблемам перекладу художньої літератури, рецепції літературних текстів у різних культурних контекстах та сучасним літературним тенденціям, сприятиме поглибленню фахової підготовки здобувачів освіти.

Загалом освітньо-професійна програма «Мова і література (англійська). Переклад» є цілісною, збалансованою та такою, що відповідає сучасним вимогам філологічної освіти. Запропоновані рекомендації мають дорадчий характер і спрямовані на подальше вдосконалення програми та посилення її практичної спрямованості. Освітня програма може бути рекомендована до впровадження та реалізації у закладі вищої освіти.

Рецензент

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри англійської філології
і філософії мови Київського
національного лінгвістичного університету

22.04.2025

